

Innovatieve projecten SSiB 3.0

Voortgangsnotitie 2019 - 2021

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	De uitgevoerde projecten	2
2.1	Project 1: Toezicht en handhaving met gebruik van camera's.....	2
2.1.1	Deelproject vaste camera's:	2
2.1.2	Pilot bodycams:	2
2.1.3	Deelproject: Toezicht en handhaving door SSiB met gebruik van een drone.....	3
2.2	Project 2: Experiment Vertel je verhaal met Narratieven App	4
2.3	Project 3: Toezicht en handhaving door SSiB ondersteund door digitale analyse van openbare bronnen (internet/sociale media).	4
3.	Verkende initiatieven niet uitmondend in een project of pilot.....	5

1. INLEIDING

In de opdracht SSiB 3.0 is rekening gehouden met het uitvoeren van drie innovatieve pilots of projecten gedurende de periode 2019-2021. Met de stuurgroep is afgesproken dat de volgende drie projecten of pilots worden uitgevoerd:

Door stuurgroep vastgestelde projecten

- Toezicht en handhaving door SSiB met gebruik van camera's
- Deelname SSiB/ODBN aan Experiment Narratieve App (trekker Taskforce Brabant Zeeland)
- Toezicht en handhaving door SSiB ondersteund door digitale analyse van openbare bronnen (internet/sociale media)

De projecten zijn opgebouwd uit verschillende deelprojecten of pilots. Over de voortgang van de projecten is verschillende keren gerapporteerd aan de stuurgroep SSiB. In het navolgende is de actuele stand van zaken beschreven.

2. DE UITGEVOERDE PROJECTEN

2.1 Project 1: Toezicht en handhaving met gebruik van camera's

De deelprojecten vallend onder dit project zijn beschreven in het Projectplan "Versterking van toezicht en handhaving buitengebied met gebruik van (vaste) camera's en bodycams" en het Projectplan "Versterking toezicht en handhaving in het buitengebied door de inzet drones met camera".

De volgende deelprojecten werden/worden onder dit project uitgevoerd:

2.1.1 Deelproject vaste camera's:

Er zijn 7 nieuwe geavanceerde vaste camera's inclusief ondersteunend materieel aangeschaft en in gebruik genomen. De camera's leveren een duidelijke meerwaarde in de uitvoeringspraktijk omdat ze pas opnemen bij geluid of beweging en omdat de opnamen real-time worden verzonden waarmee de opnamen vanaf een externe locatie kunnen worden bekeken en geanalyseerd. Daarnaast zijn de beelden veel scherper dan die van de vorige generatie camera's.

De ervaringen en resultaten van het gebruik worden vastgelegd. De camera's dragen bij aan opsporing en het verzamelen van bewijsmateriaal. Ook leveren ze een bijdrage bij het herkennen van patronen in typen delicten.

Om herkenning en identificatie van zich snel verplaatsende voertuigen mogelijk te maken is kortgeleden een camera aangekocht die beelden vanuit iedere hoek kan vastleggen. Een zogenaamde 360°-camera. Deze camera is nog te weinig in praktijksituaties getest om in deze notitie verslag uit te brengen.

2.1.2 Pilot bodycams:

Bodycams zouden bij stadsboa's het veiligheidsgevoel en het rendement van acteren verhogen. Maar de omstandigheden in het buitengebied zijn heel anders. Om het nut van bodycams in het buitengebied uit te proberen zijn twee natuurinspecteurs van SSiB gedurende een half jaar uitgerust met een bodycam. Hun bevindingen waren verschillend.

Een van de inspecteurs was na afloop van de proef uitermate positief over het gebruik. De camera gaf hem een veiliger gevoel en hij is van mening dat het gebruik deëscalerend werkte. De andere inspecteur was minder positief en rapporteerde een voorval waarbij het aanzetten van de bodycam juist escalatie-verhogend werkte. Beiden noemden wel als voordeel dat de opgeslagen beelden waardevol zijn bij het verzamelen van bewijsmateriaal en het analyseren van het incident of de interventie achteraf. Ook is het leerzaam om beelden achteraf te bekijken om het eigen interveniëren verder te professionaliseren. Bij de besluitvorming over de voortzetting of eventuele uitbreiding van de pilot zullen naast de gemelde bevindingen ook de aanbevelingen uit de TRA¹ en de resultaten van het Landelijk Project bodycams² worden betrokken.

2.1.3 Deelproject: Toezicht en handhaving door SSiB met gebruik van een drone

Inleiding

Dit project is er op gericht toezicht en handhaving in het buitengebied met behulp van drones effectiever en efficiënter uit te voeren. Het projectplan voor dit deelproject is in oktober 2019 akkoord bevonden in de Stuurgroep SSiB 3.0.

Afbeelding van de drone die is aangeschaft. De drone is voorzien van een geavanceerde camera waarmee vanuit de lucht opnamen gemaakt kunnen worden. De inzet van de drone is ondersteunend aan toezicht en handhaving.

Vertraging en doorstart project

Eind 2019 heeft het project onverwacht vertraging opgelopen. Aan het verkrijgen van juiste toestemmingen voor het gebruik van de drone waren te hoge kosten verbonden. Daarnaast diende hiervoor een te lange procedure te worden doorlopen. Daarom is toen besloten de pilot vooralsnog niet uit te voeren. In de zomer van 2020 werd duidelijk dat de pilot in het gebied van de Deltawateren toch op beperkte schaal uitgevoerd kon worden. Daarna is er een doorstart met het project gemaakt.

In het najaar van 2020 zijn twee Natuurinspecteurs van SSiB opgeleid tot Drone-piloot. De training bestond zowel uit een praktijkdeel als uit een theoretisch deel waarin uitgebreid is uitgegaan op alle regelgeving die van toepassing is. Beide inspecteurs zijn geslaagd voor hun examen (vliegvaardigheids-toets en theorie-examen). De drone is inmiddels verworven, ondersteunend materiaal en materieel is aangeschaft en de vergunning voor het gebruik van het toestel is aangevraagd bij de Inspectie Leefomgeving en Transport.

Verwacht wordt dat de vergunning nog dit jaar wordt afgegeven. Ook is de verplichte WA-verzekering in aanvraag. De eerste vluchten en resultaat worden pas in 2021 verwacht.

¹ Taak Risico Analyse SSiB, 21 juli 2020, BMC/BOL Training en advies

² Denk aan het landelijk Inzetkader bodycams bij operationeel gebruik (juli 2020).

In 2021 wordt er op ingezet om de mogelijkheden voor de inzet van drones door SSiB in het Brabantse buitengebied te vergroten. Dit wordt onder meer opgepakt door het inbrengen van tekstuele voorstellen over toezicht en handhaving voor de nieuwe generatie beheerplannen van de Natura 2000-gebieden. Voor veel Natura 2000-gebieden worden deze plannen in 2021 herzien.

2.2 Project 2: Experiment Vertel je verhaal met Narratieve App

De ODBN/SSiB zijn deelnemer in dit project. De Taskforce Brabant Zeeland (TBZ) is de trekker.

In dit experiment “vertel je verhaal” worden deelnemers gevraagd om eigenaardigheden en vreemde of niet te plaatsen observaties met alle details via een speciaal ingerichte app te melden: *De Narratieve-app*. De deelnemers worden gevraagd buiten de eigen kaders te denken en te rapporteren. De informatie wordt geanalyseerd door de TBZ en getracht wordt verbanden te ontdekken binnen een groter geheel die leiden naar (netwerken van) ondermijnende criminaliteit. Het experiment maakt deel uit van het project SCFTM.

Smart Cell Find the Money

In 2018 werd door de TBZ het project SCFTM gestart met als doelstelling op alternatieve wijzen inzicht te krijgen in criminele gelden en geldstromen. SCFTM zet de rijke informatie uit jouw verhaal om naar concrete signalen en combineert deze met data uit andere bronnen in een onderzoeks-traject. Dit moet uiteindelijk leiden tot (integrale) opvolging en een succesvolle aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Het experiment “Vertel je verhaal” maakt onderdeel uit van dit grote project.

Vier natuurinspecteurs (SSiB) en één agrarisch toezichthouder participeerden in het experiment.

In de tweede helft van maart 2020 is de uitvoering gestart. Vanuit de ODBN namen in eerste instantie twee SSiB'ers en één toezichthouder agrarisch deel. Door de perikelen rond Corona en de extra inzet die van SSiB gevraagd werd is de aandacht voor deze pilot even minder geweest. De agrarisch toezichthouder heeft een tijd helemaal geen waarnemingen gedaan omdat zijn inspectiewerk in het buitengebied on hold was gezet. Sinds juli wordt de pilot met extra aandacht vervolgd. Begin september zijn twee extra SSiB'ers ingestapt in het project om de observaties uit het experiment te verhogen. Het experiment is eind oktober beëindigd. Mocht het experiment minder concreet resultaat opleveren dan vooraf gehoopt dan kan wel als bijvangst worden gemeld dat SSiB door de participatie in de pilot de banden met de TBZ heeft verstevigd. Het verstevigen van het Brabantse handnavingsnetwerk is een van de doelstellingen van SSiB en dat is zeker verwezenlijkt. Binnenkort wordt het eindresultaat door de projectleiding gepresenteerd.

2.3 Project 3: Toezicht en handhaving door SSiB ondersteund door digitale analyse van openbare bronnen (internet/sociale media).

Inleiding

Het doel is om door het onderzoeken van online data (beschikbare data via openbare websites, Facebook, Instagram, Marktplaats of andere gedeelde bronnen) zicht krijgen op mogelijk illegale of risicovolle activiteiten in het buitengebied. De genoemde media zijn zogenaamde open bronnen. Maar in een bepaalde gevallen zal wisselwerking met gesloten

bronnen (BRS, BVH (Politie)) wenselijk zijn. Omdat de uitvoering gebeurt door een Boa is dit mogelijk. Deze is immers geautoriseerd om bepaalde bestanden met relatie tot (straf)recht in te zien.

Het doel van de exercitie is patronen herkennen, hotspots identificeren en verbanden te leggen van personen en organisaties met verschillende vormen van buitengebiedscriminaliteit. De gedachte is dat SSiB met deze informatie gericht kan interveniëren en acties voorbereiden. Soms worden data geanalyseerd om een dader op te sporen. Maar de data kunnen ook worden gebruikt om bij toekomstige illegale activiteiten te interveniëren. De data-analyse wordt dus gebruikt om de Boa's beter te faciliteren in hun werk.

Uitvoering

Het project is nog volop in uitvoering. Begin 2020 is een plan van aanpak en een uitvoeringsplan opgesteld. Het idee erachter is om op internet te zoeken naar meldingen, boodschappen en berichten die gericht zijn op het organiseren van illegale praktijken in het buitengebied, zoals bijv. wildcrossen en daar vervolgens handhavingsacties op te zetten. Daarnaast wordt ingezet op daderonderzoek van bijvoorbeeld afvaldumping. Er is een plan van aanpak opgesteld dat is afgestemd met de data-analist van de ODBN (tevens de linking pin van de ODBN in Brabants OmgevingDatalab (BOD)). Deze analist is aangehaakt in de pilot om waar nodig te adviseren en om zelf kennis op te bouwen over deze techniek.

Een van de Boa's van het SSiB-team is geselecteerd om de pilot uit te voeren. Deze heeft inmiddels met succes een specialistische training³ gevolgd en is gestart met de uitvoering van de pilot. Op dit moment wordt de SSiB-Boa in een vervoltraining opgeleid tot een gecertificeerd data-analist open bronnen (module 2 van de opleiding).

Deze pilot zal antwoord geven op de vraag of de aanpak "digitale analyse open bronnen" een bruikbaar instrument is voor SSiB. Na afronding van de pilot wordt bezien of de methodiek als standaard-instrumentarium in het werk van SSiB kan worden ingebouwd. In het uitvoeringsfase is steeds aandacht voor het AVG-proof werken.

Resultaat tot nu toe

Inmiddels hebben enkele onderzoeken geleid tot het opsporen van de dader van een delict. Ook is er informatie over georganiseerde illegale groepsactiviteiten verkregen. Op de inhoud van de zaken wordt hier niet ingegaan. Wel is gedurende de uitvoering duidelijk geworden dat het random afstruinen van open bronnen op zoek naar bepaalde typen delicten niet echt efficiënt is. Dat is echt zoeken naar de speld in de hooiberg.

Het data-gestuurd analyseren levert wel goede resultaten. Hierbij brengen collega natuurinspecteurs van SSiB een bepaald vermoeden, een situatie of een constatering in waarna de analist een onderzoek doet. Het resultaat van het onderzoek wordt gerapporteerd naar de collega. Deze besluit vervolgens welke actie wordt ondernomen.

3. VERKENDE INITIATIEVEN NIET UITMONDEND IN EEN PROJECT OF PILOT

Naast de lopende projecten is er in de periode 2019-2021 deelgenomen aan verschillende sessies met een innovatief karakter bijgewoond om de toepasbaarheid binnen het concept van SSiB te onderzoeken. Daarnaast zijn een aantal nieuwe ideeën verkend.

³ Module 1 van de opleiding tot "Open Source Intelligence Analyst" bij de International Anticrime Academy.

Een kleine selectie uit initiatieven en ideeën die werden verkend:

Provinciaal project “ Verkennen mogelijkheden I-challenge voor toezicht en handhaving” .

In het (landelijk) interbestuurlijk programma Vitaal Platteland is een instrument ontwikkeld om plattelvraagstukken vanuit de invalshoek van de digitalisering aan te vliegen. In een experiment wordt onderzocht in hoeverre dit instrument met de naam “Informatiesamenleving-challenge” mogelijkheden biedt ter versterking van de aanpak van toezicht en handhaving in het landelijk gebied. De Provincie Noord-Brabant verzocht aan SSiB om vanuit het innovatiespoor mee te denken over de mogelijkheden. Een van de invalshoeken was om te kijken hoe data-analyse kan helpen bij pro-actief of reactief toezicht. SSiB heeft in 2019 deelgenomen in een provinciale workshop om de mogelijkheden te onderzoeken. Tot op heden heeft dat nog niet geleid tot nieuwe initiatieven of een vervolg.

Introductie nieuwe Viewer Omgevingsverordening Noord-Brabant

De provinciale bijeenkomst waarin de werking van de nieuwe viewer werd gedemonstreerd is bijgewoond door enkele natuurinspecteurs en een beleidsadviseur van SSiB. Tijdens de provinciale workshop is de werking van de viewer uitgelegd en zijn de toepassingsmogelijkheden voor de toezichts- handhavingstaken toegelicht en besproken. Vanuit SSiB was er vooral aandacht voor de mogelijkheden die de viewer biedt in de praktijk. De viewer is beslist een handig hulpmiddel om snel informatie te vinden over provinciale regelgeving op locatie in het buitengebied. Het is vooral een soort naslagwerk dat geraadpleegd kan worden bij vragen over locaties in het buitengebied.

Optioneel project kentekenherkenning

Onder de vlag van het project “camera’s” is een oriëntatie uitgevoerd op een camera met de applicatie om waargenomen kentekens te registreren en deze te koppelen met registraties van collega-handhavers in het buitengebied. De automatische kentekenplaatherkenning (of nummerplaatherkenning) is een techniek die gebruikmaakt van optische kentekenherkenning van voertuigen. Een term voor deze techniek is de Engelse afkorting ANPR (Automatic Number Plate Recognition).

Wanneer de camera’s aan staan scannen ze de voertuigen die passeren. In een verdachte of opmerkelijke situatie kan de handhaver bij het kenteken en de GPS-coördinaten een aantekening in het ANPR-systeem maken.

De gedachte achter de oriëntatie was om de voertuigen van het Handhavingsteam Buitengebied met een ANPR-camera uit te rusten. De camera’s zijn aangesloten op een ANPR-systeem.

De informatie, de locaties en de kentekens van de voertuigen die door het SSiB-team (en mogelijk in de toekomst partners) worden gescand worden opgenomen in een ANPR-

database. Als een auto met een geregistreerd kenteken voorbij een voertuig van het Handhavingsteam Buitengebied van SSiB (en misschien in de toekomst ook de voertuigen van onze partners) rijdt dan gaat er een signaal af. De handhaver kan op dat moment, afhankelijk van de reeds ingevoerde informatie besluiten om bij het kenteken een extra aantekening te maken, een controle uit te voeren dan wel om de observatie vast te leggen in het Boa-Registratie-Systeem ten behoeve van (breder) informatieverzameling. Omdat aan de aanschaf van dit instrument hoge kosten zijn verbonden is hier (nog) niet toe overgegaan.

Optioneel project dashcams in de bedrijfswagens van SSiB

Een Dashcam wordt voorin (en/of achterin) een auto gemonteerd om opnamen te maken. De werking is vergelijkbaar met een bodycam met dat verschil dat de bevestigingsplaats niet het lichaam maar de binnenkant van het vervoermiddel is.

De inspecteurs van SSiB werken voor een belangrijk deel. Het vergaren van beeldmateriaal vanuit de auto wordt nuttig geacht.

De auto's van alle Boa's van partner Staatsbosbeheer (SBB) zijn voorzien van een dashcam. De handhavers van die dienst zijn zeer over te spreken over de gebruiksvriendelijkheid en het nut.

De SSiB-natuurinspecteurs werken veel samen met SBB en zien meerwaarde van deze voorziening. Omdat dit idee pas recent is ontstaan is het nog niet praktisch en financieel uitgewerkt.

-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-